

Tisza Kata szövegei alapján

Kislányként az anyámból semmit sem értettem.

Csak azt láttam, hogy sír. Miért sírnak a felnőttek? Hiszen ők nem gyerekek. A síró anyám képe dühített. Apám nem sirt. Ő csak ment. Anyám meg otthon vacakolt velem. Ide álljak. Oda ne menjek.

Olykor gyűlöltem. Az apámat féltettem. Hol lehet?

Miért késik? Valami baja esett? Az anyám gondoskodása zavarta a gondolataimat. Hagyjon már békén, hadd gondolhassak az apámra, merre jár vajon szegény? Az apámat vártam egy gyerekkoron át.

Idegességtől az anyám. Az állandóan jelenlévő, engem kísérgető, óvó, féltő, szipogó anyám. Amikor megértettem mindezt, akkor lettem nagylány.

Tisztességes lánynak neveltek. A szüleim óvtak, féltettek. Azt akarták, hogy jó legyek nekem.

Anyám egyre figyelmeztetett: erőszakos férfit sose szeressek. Apám pedig hozzátette: ne adjam könnyen magam. Egyszer megjelent álmomban egy angyal: azt mondta, a zenében van a férfiak lelke.

A férfiak pedig jöttek, az éveim mentek. És nem adtam könnyen magam. A kocsijukba beültem, de a lakásukra nem mentem fel soha. A kocsiiban azt figyeltem, amire az angyal intett: hogy milyen zene szól. Ha olyan, amit én is szerettem, tudtam, hogy bennem van a lelke. De a férfiak mindig csak azt tették be, amit ők akartak hallgatni aznap este.

Erről beugrott az anyám intése, hogy erőszakos férfit sohasem szeressek. Nem is mentem fel a lakására egynek sem. Egyszer aztán az autót olyan férfi vezette, aki megkérdezte, mit hallgatnék szívesen.

Nagyot dobbant a szívem: találkozott az anyám, az apám, meg az angyal intelme! A lakására hívtak; mentem vele. Ott aztán meggyilkolt a kedvenc zenémre.

Szeme az apám szeme volt, és a legmélyéig le kellett játszanom. A jelenben nem az számít már, mit vitt el, hanem mit adott: a végső szabadságot. Újrateremtettél egy sebet, és ha visszabontod, megteremted a tökéletes szabadságot, ami független mindentől.

Ebben az időszakban gyakran álmodtam az apámmal. Érzelmek összevissza cikáztak. (...) A gyerekkori emlékem az, hogy ülünk egy napsütötte parkban apámmal, de egy árva szót nem szól, csak mered maga elé. Próbálok beszélni hozzá, hozzáférkőzni, de nem válaszol. Természetesen azt hiszem, miattam van, én nem vagyok elég érdekes, elég jó. Elkezdem hajtani az érdekességjelzőimet, de hiába leszek a legjobb tanuló. A depresszióból nem jön vissza, és végül elmenekülök előle. A büntudat velem marad, miszerint nem tettem meg mindent.

Az álmaim kezdtek belefolyni az életembe, hogy mutassák a feldolgozás útvonalát: merre menjek. Olyan mélyre juttatott le, ahol ő maga állt az önmegvetésben, ezt ragasztotta rám, és ezt nekem le kellett mosni, de nehéz volt magamhoz érnem. Ám mégis: ott láttam meg teljesen önmagam. Nem tudtam elképzelni, hogy értékes vagyok, akár mint ember, mint nő, mint test, mint teremtett lélek.

Már nem lehetett nem eljönni onnan. Üvöltött bennem a menekülni vágyó vad. Amikor nincs tovább egyetlen másodperc sem. Menni kell. Azonnal. Futni. Rohanni. És mentem. És közben szerettem még, bassza meg! Szerettem, de nem volt tovább, kényszerítettem magam onnan el. A semmibe, a végtelenbe, a kinkeserves örületbe, az önkéntes száműzetésbe. A döntés felszabadított.

Lekerült rólam a vívódás terhe. Vége. Vége. Vége.

Dörömbölt a fejemben. Törmelékek, szövetek, szervek, szétszakítva mind. Legyőztem a szerelmet.

Elhagytam a férfit, aki elárult engem.

Minden percben hiányzik az, akinek láttalak.

Mielőtt először bántottál. Másodszor nem fájt annyira. Harmadszor már tudtam, hogy csak álmodtalak. Hogy hiányból épültek a szavak.

Amikor megszólaltál a gyerekkorom hangján: tudtál egy mondókát, amit az apám. Csak álltál, meg se mozdultál, mást nem mondtál. Én mégis hallottam, hogy szóltál. Olyan volt, mintha beszélnél hozzám. Életre keltem magamban. Jártam egy táncot a szalonban. A fejemben terített asztal.

Hallgattam, ahogy zongorázol halkán. Rád adtam a legszebb ruhám. Nagyon hasonlítani kezdteél rám.

Neked ajándékoztam az éjszakám.

Utána már csak néztelek. Mindenben magamra ismertem benned. Tetszettek a mozdulatok. Fel sem tűnt, hogy csak árnyékok. A napot vittem a hátamon, az éveket a vállamon. Úgy láttam, hogy velem jössz, akkor is, ha elköszönsz. Hívtalak, és nem jött válasz.

Amikor beáll a csend. Nem a várakozós. Nem az elmélyülős. Nem a titkos. Nem a játékos. Nem a vihart hozó. Hanem az amelyik már nem vár. Nem kér. Nem ad. Nem talál. Nem keres. Nem találgat. Nem kérdez. Nem felel. Nem oszt. Nem szoroz. Nem csinál egyáltalán semmit sem. Csak van. Dermed magában, kilátástalanul. Na, onnan kell számolni az utolsó nyarat.

Az élet másképp hömpölygött aztán nélküle. Ha egyetlen szóval kellene jellemezni: egyszerűen könnyebbnek éreztem magam. Olyan könnyűnek, hogy majdnem repültem. Súlytalanság érzés kapott el, már-már eufória, tisztának éreztem még a szmogos Pestet is utána. Mintha fölüleltem volna rajta, mintha az lett volna fontos hogy én értsem, mi történt velem, hogy az ő fejében mi van, már eloszlott. Amíg azon pörögtem, vele mi van, az fogva tartott. Eljutottam oda, hogy azt se tudom, ki volt, a patológiát ismerem, az embert nem látom. Felzabálták a gyógyszerek a hazugságok, a xanax. A saját belső bizonytalanságát, elfedő szerelmet hazudó szavak. Az egyetlen biztonság a magam számára én vagyok, ha nem bántom magam. Ezt a biztonságot többé nem adom oda másnak.

Minden bántó kapcsolatból való kiszállás hordozza az esélyt, hogy jobb társaddá válj. És megélhess még néhány igazságpillanatot: akár egymagadban vagy valaki más oldalán. Semmi sem tökéletes, de minden rendben.

Elmúlt a nyár, körbe ért az év, az összes évszakot átjárta már az újjászületés, és benne a kihordott gyász is. A rakparton állok. Szép.

